

BEHOVSBEDÖMNING OCH AVGRÄNSNING AV MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING, MKB, FÖR DEL AV GÄDDVIK 1:10, GÄDDVIK ÖSTRA, NORRA FINNÖ

Behovsbedömning

I enlighet med bestämmelserna i Plan- och bygglagen, Miljöbalken och förordningen om Miljökonsekvensbeskrivningar skall planer och program som kan antas leda till en betydande miljöpåverkan miljöbedömas. För detaljplaner skall behovet av en miljöbedömning utredas i det enskilda fallet, en s.k. behovsbedömning.

Som stöd för behovsbedömningen används en checklista som ingår som bilaga till behovsbedömningen. Här redovisas i sammanfattande form de slutsatser som dragits i detta arbete.

Påverkan

0-alternativet: Det s.k. 0-alternativet är att mark nära Gäddviks by ligger kvar som lågproduktivt skogsbruk. Marken inom strandskyddsområdet används för bete och rekreation. Delar av området har kända naturvärden. Vattenområdet inom Gäddvik 1:10 i Ladviken fortsätter att vara bryggområde med två bryggor för uthyrning av båtplatser.

Föreslagen markanvändning: Granskningsförslaget visar 24 tomter för enbostadshus. Närmast väg 210 föreslås möjlighet att även bygga radhus eller flerbostadshus. Grönytorna närmast de nya bostadsfastigheterna planläggs som naturområde. Övriga grönytor inom planområdet föreslås planläggas som jord- och skogsbruk. I södra delen av planområdet föreslås en småbåtshamn i Ladviken. Det befintliga bryggområdet utvidgas samt omdisponeras för att rymma båtplatser för boende inom planområdet samt ett fåtal uthyrningsplatser. Antalet tillkommande platser bedöms vara ca 6 st. Gångstigen från parkeringen ner till bryggan förbättras och sjöbodan uppförs inom ett föreslaget område på södra sidan om stigen. Norr om bebyggelsen föreslås en spång för att allmänheten ska kunna ta sig ut till ön Rebban och använda den som badplats.

Påverkan på vatten, avlopp och trafik: Området ansluts till det kommunala reningsverket i Tyrislöt. Avsikten är att området ska försörjas med färskvatten från Frisksjön. Trafik till ca 24 hushåll tillkommer, särskilt sommartid. På sikt kan utbyggnaden sammantaget med andra projekt på Norra Finnö skapa behov av förbättringar på väg 210, inte minst för gång- och cykeltrafik.

Samhällsbyggnadskontoret 2012-06-20

Påverkan på strandskyddet: Vattnet kring Långholmen föreslås planläggas som öppet vattenområde. Upphävande av strandskyddet föreslås för småbåtshamn, sjöbodrar, lokalgator och gångvägar mm. De föreslagna åtgärderna bedöms inte påtagligt skada riksintresset för friluftslivet.

Påverkan på landskapet: Placering av nya hus inom planområdet bedöms påverka landskapsbilden men i begränsad omfattning. Byggnader föreslås i huvudsak placeras 150-250 meter från vattnet. De byggnader som ligger närmast vattnet får uppföras enbart i ett våningsplan, för att begränsa påverkan på landskapsbilden från vattnet.

Påverkan på riksintresset för naturvård: Inom område som föreslås bli kvartermark för bostäder finns ett mindre område med kända naturvärden (klass 3). Områden med höga naturvärden (klass 2) finns inom planområdet men ligger utanför den föreslagna exploateringen. Callunas naturinventering från 2010 kom till slutsatsen att om man undviker exploatering i de områden som har naturvärden av klass 2, kommer inte riksintresset för naturvård att skadas.

Påverkan på vattenmiljön i Ladviken: Ladviken, där en småbåtshamn med ytterligare en brygga föreslås, har inventerats av Calluna i maj 2012 för att bedöma vilken påverkan anläggande av bryggor i Ladviken enligt samrådsförslaget skulle ha på naturmiljön. Ladviken bedömdes ha låga-måttliga naturvärden. Callunas slutsats är att påverkan i Ladviken främst består av ökad båttrafik, vilket medför grumling och utsläpp till vattnet. Det lilla antalet tillkommande båtplatser innebär att den ökade påverkan på naturmiljön ändå bedöms vara marginell.

Påverkan på vattenmiljön och naturmiljön vid Rebban: Den föreslagna spången ut till ön Rebban bedöms ha en låg påverkan på naturmiljön om den placeras på pålar. Dock föreslås att spången får en sådan höjd så att mindre båtar kan passera under. Calluna fann naturvärden i form av tallar på ön. Viss häckning av vanliga fågelarter som Knipa förekommer, men tillgängliggörande av ön med föreslagen spång bedöms inte påverka fågellivet. Calluna har utfört en inventering som ingått i "granskningen" för ön Rebban. Ön utgör inte häckningslokal för fåglar men kan var värdefull för fågellivet. En förutsättning för att naturvärdena på ön inte ska påverkas är att träden inte fälls och att nedfallna träd får liga kvar.

Platsen

Det område som planläggs ligger i anslutning till Gäddviks by, nära ett nyligen planlagt fritidshusområde. Bebyggelsen ligger avskild från och ovanför stranden. Enbart begränsade delar av naturområdet exploateras. Placering av nya hus inom planområdet bedöms påverka landskapsbilden men i begränsad omfattning. Sett på håll från vattnet kommer man att kunna se delar av den nya bebyggelsen. Bryggor placeras i en vik med befintliga bryggor. Att bygga inom området anses förenligt med hushållning med mark.

Planförslaget avviker från kommunens gällande översiktsplan ÖP05. I detaljplaneprogram för planområdet, antaget av kommunfullmäktige 2011-02-02, tar kommunen ställning för att området kan bebyggas.

Planen

Planen bedöms inte påverka andra planer eller innebära miljöpåverkan på andra planer eller påverka förutsättningarna för att uppnå tänkta miljömål.

Slutsatser och ställningstagande

Kommunen gör den sammanvägda bedömningen att den aktuella detaljplanen inte bedöms ge upphov till betydande miljöpåverkan. Motivet till ställningstagandet grundas på ovanstående behovsbedömning och den analys som redovisas i bifogad checklista. Någon miljökonsekvensbeskrivning, enligt 4 kap 34§ PBL behöver därför inte upprättas för detaljplan för del av Gäddvik 1:10, Gäddvik Östra. Bedömningen kan komma att ändras efter att en pågående naturinventering av vattenområden i planen avslutats.

Checklista för behovsbedömning av miljöbedömning

Denna checklista utgör arbetsunderlag för att bedöma behovet av en miljöbedömning av detaljplanen. Den används även för att avgränsa vilka typer av miljöpåverkan som behöver beskrivas i en ev. miljökonsekvensbeskrivning. Bedömningarna är preliminära. Ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att bedömningarna i denna checklista måste omvärderas.

Frågeställning	Relevant	Ej relevant	Kommentarer
Planförslagets påverkan inom och utom planområdet:			
Storlek och fysisk omfattning			
Omfattning och förening med andra projekt	X		Området närmast västerut har nyligen planlagts för 14 fritidshus eller villor. Det finns önskemål om planläggning för ytterligare bebyggelse i Tyrislöt. Ökad trafik skapar ett behov av att förbättra Trafikverkets väg 210 mellan Lagnö och Tyrislöt, inte minst för gående och cyklister. Planförslaget bedöms inte utgöra något hinder för en eventuell framtida breddning/rätning av vägen.
Utnyttjande av mark, vatten och andra resurser <i>Biologisk mångfald, djurliv växtliv, mark, vatten, luft, klimatfaktorer, materiella tillgångar, landskap, bebyggelse, forn- och kulturlämningar och annat kulturarv, rekreation, transporter, energiförbrukning m.m.</i>	X		Placering av nya hus inom planområdet bedöms påverka landskapsbilden men i begränsad omfattning. Byggnader föreslås i huvudsak placeras 150-250 meter från vattnet. De byggnader som ligger närmast vattnet får uppföras enbart i ett våningsplan, för att begränsa påverkan på landskapsbilden från vattnet. Bebyggelse finns väster och söder om planområdet. Området sydväst om Olles hål har bedömts ha höga naturvärden knutna till den tämligen rikliga förekomsten av gamla tallar som har potential att hysa hotade arter av t.ex. insekter. På Långholmen finns höga naturvärden knutna till den naturskogsliknade skogen som innehåller rikligt med död ved i olika nedbrytningsstadier och gamla tallar. Värdena kommer i viss mån påverkas av att fler människor använder området för rekreation. Inom område som föreslås bli kvartersmark för bostäder finns ett mindre område med kända naturvärden (klass 3). Områdets naturvärden är knutna till förekomsten av tallar som börjar bli gamla och som i framtiden kan få värden för t.ex. insekter knutna till gamla tallar. Ladviken, där en småbåtshamn med ytterligare en brygga föreslås, är inventerad med avseende på vattenmiljön. <u>Någon påtaglig påverkan av nya bryggor bedöms inte uppstå.</u> Föreslaget område för sjöbodar ligger indraget från vattnet men exponeras mot Ladviken.
Alstrande av avfall		X	Kommunal sophämtning finns i området.
Alstrande av föroreningar och störningar <i>Utsläpp till luft och vatten, buller, vibrationer, allergi, elektromagnetiska fält, skyddsavstånd m.m.</i>		X	Området ansluts till det kommunala avloppsreningsverket i Tyrislöt. Det ökade antalet båtplatser i Ladviken tillför utsläpp från ökande båttrafik, men utsläppens omfattning bedöms enligt Callunas inventering från maj 2012 vara marginell.
Effekternas omfattning		X	

Samhällsbyggnadskontoret 2012-06-20

<i>Geografiskt område och befolkningens storlek, särskilt om nationsgräns överskrids</i>			
Effekternas sannolikhet, frekvens, varaktighet och avhjälpbarhet		X	
Risker för olyckor med konsekvenser för			
Människors hälsa eller miljön	X		Trafiken på väg 210 ökar med trafik till ca 24 hushåll, framförallt under sommarhalvåret. På sikt, sammantaget med andra pågående och kommande projekt på Norra Finnö, kan Trafikverkets väg behöva förbättras och kompletteras med gång- och cykelväg.
Påverkans totaleffekt			
Effekternas betydelse och komplexitet. <i>Beakta särskilt allmänhetens behov av information.</i>		X	
Planområdets och omgivningens betydelse och sårbarhet:			
Markens, vattnets och andra resurserns förekomst, kvalitet och förnyelseförmåga i området	X		Markägaren avser försörja området med dricksvatten från Frisksjön, varifrån uttaget inledningsvis får uppgå till 10 m ³ /dygn enligt anmälan till Länsstyrelsen. Ett tillfälligt minivattenverk har uppförts och försörjer även det intilliggande nyligen planlagda området. Ett projekt pågår för att förse planområdet och omkringliggande områden med färskvatten från Frisksjön. Frågan om hur stort uttag som kan göras kommer fastställas i en vattendom.
Nuvarande markanvändning <i>Den befintliga miljös (inom- och utom planområdet) känslighet med särskild uppmärksamhet på tätbefolkade områden</i>	X		Området används för skogsbruk och bete. Marken inom strandskyddsområdet används delvis för bete och delvis för rekreation. Delar av området har kända naturvärden. Stora delar av området är mer eller mindre påverkat av skogsbruk och skogen är ofta gallrad. I Ladviken finns idag bryggor på båda sidor om viken. Vattnet tillhörande fastigheten Gäddvik 1:18 är planlagt och får enligt detaljplan överbyggas med bryggor och dylikt.
Överskridna miljö kvalitetsnormer <i>Områden där MKN överskrids eller riskerar att överskridas</i>		X	Bedömningen är att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte riskerar att överskridas. Båtplatser tillkommer i Ladviken, och den ökade båttrafiken medför en ökning av avgaser i vatten, utsläpp av olja och drivmedel. Antalet tillkommande båtar är dock så litet att påverkan på naturmiljön, enligt Callunas inventering från maj 2012, blir marginell. Andra ökade utsläpp till vattnet är dagvatten från den nya bebyggelsen.
Kulturarv <i>Historiskt, kulturellt eller arkeologiskt betydelsefulla områden</i>	X		Arkeologisk utredning etapp 1 utfördes i maj 2010. En ca 20 meter lång stenkonstruktion hittades på Långholmen som ligger inom skogsbruksmark i planområdet.

Samhällsbyggnadskontoret 2012-06-20

<p>Särdrag i naturen</p> <p><i>Större opåverkade områden, våtmarker, kustområden, bergs- och skogsområden</i></p>	X	<p>Området är kuperat med bergiga höjder som domineras av tallskog och hållmarkskog. Spritt i området förekommer äldre tallar och här och var skogsområden med gamla tallar och allmän förekomst av död ved. Vid Callunas naturinventering av området 2010 hittades flera områden med naturvärden klass 2 och klass 3. Se vidare ovan under rubriken Utnyttjande av mark, vatten och andra resurser.</p>
<p>Skyddade områden</p> <p><i>Riksintressen (MB 3 och 4 kap.)</i></p> <p><i>Nationalparker, natur- och kulturresevat, biotopskydd, strandskydd, Natura 2000 m.fl. (MB 7 kap.)</i></p>	X	<p>Området ingår i riksintresse för naturvård (Östergötlands skärgård NE68).</p> <p>Från Callunas naturinventering 2010:</p> <p>”Påverkan på riksintresse för natur MB 3:6</p> <p>I riksintresset Östergötlands skärgård nämns de gamla urskogslignade tallskogarna som ett stort värde. Ofta är det ör som är beklädda med gammal skog, sådan skog är inte vanlig på fastlandet. I Gäddvik förekommer några värdefulla områden med gammal tallskog (högt naturvärde klass 2) som de som omnämns i riksintresset. Vår bedömning är att de tallskogar som vi identifierat inte är unika men ingår som värdefull del i riksintresset Östergötlands skärgård. En exploatering av tallskogarna som har fått en hög naturvärdesklass (klass 2) i inventeringen skulle innebära en stor risk för påtaglig skada på riksintresset. Som stöd för denna bedömning har vi använt Naturvårdsverkets Handbok 2005:5. Om man undviker exploatering i de områden som har klass 2 kommer dock inte riksintresset för naturvård att skadas.” (Björklind 2010)</p> <p>Ladviken, där en småbåtshamn med ytterligare en brygga föreslås, har inventerats av Calluna i maj 2012 för att bedöma vilken påverkan anläggande av bryggor i Ladviken enligt samrådsförslaget skulle ha på naturmiljön. Ladviken bedömdes ha låga-måttliga naturvärden. Callunas slutsats är att påverkan i Ladviken främst består av ökad båttrafik, vilket medför grumling och utsläpp till vattnet. Det lilla antalet tillkommande båtplatser innebär att den ökade påverkan på naturmiljön ändå bedöms vara marginell.</p> <p>Området är även skyddat i riksintresset för obruten kust (MB 4:3) och i riksintresset för friluftslivet (MB 3:6). Turismens och friluftslivets intressen har beaktats genom att bebyggelsen har koncentrerats till ett område, och att nya båtplatser föreslås på plats där bryggor redan finns.</p> <p>En stor del av planområdet ligger inom område där strandskydd gäller. Marken inom strandskyddet föreslås i huvudsak planläggas som skogsbruk. Vattnet kring Långholmen föreslås planläggas som öppet vattenområde. Upphävande av strandskyddet föreslås för småbåtshamn, sjöbodan, lokalgator och gångvägar mm.</p>

Planens karaktäristiska egenskaper:			
Anger förutsättningarna för verksamheter och åtgärder avseende: <i>Plats för, slag av, storlek på, drift av samt resurser till. Särskilt om planen kan medge verksamheter enligt bilaga 1, MKB-förordningen och sannolikheten för att sådana i så fall etableras.</i>	X		Planområdet omfattar ca 30 ha inklusive vattenområde. 4 ha föreslås planläggas för ca 24 småhusomter, varav två även kan bebyggas med flerbostadshus. I Ladviken i planens södra del föreslås en småbåtshamn med sammanlagt tre bryggor; befintlig flytbrygga, en ny flytbrygga som ersätter befintlig fast brygga, och ytterligare en ny flytbrygga.
Har betydelse för andra planers och programs miljöpåverkan <i>Kommande DP (genom etappvis utbyggnad, kumulativa effekter m.m.) ÖP/FÖP, Avfallsplan, Energiförsörjningsplan, Riktlinjer för bostadsförsörjning, Länstransportplan m.fl.</i>	X		Planförslaget avviker från den gällande översiktsplanen ÖP05, antagen av Kommunfullmäktige 2006-04-26. Kommunen har därför upprättat ett detaljplaneprogram inför planläggningen, Planprogram för nordöstra delen av fastigheten Gäddvik 1:10, Norra Finnö, Söderköpings kommun, Östergötlands län. I detaljplaneprogram för planområdet, antaget av kommunfullmäktige 2011-02-02, anges att området ska utvecklas för bebyggelse, skogs/lantbruk och rekreation.
Har betydelse för integreringen av miljöaspekter/miljömål <i>Nationella, regionala, och kommunala mål</i>		X	
Innebär miljöproblem som är relevanta för planen självt <i>Utnyttjar planen möjligheterna att minska befintliga och egna miljöproblem? Används marken på bästa sätt ur miljöhänseende?</i>		X	Ur översiktlig synpunkt är det god hushållning att samlas bebyggelsen till ett område istället för att sprida ut den. Strövis bebyggelse i skärgården innebär normalt större påverkan på mark och vatten. Den tänkta exploateringen har tillsammans med intilliggande exploatering (detaljplan för del av Gäddvik 1:10, laga kraft 2011-07-26) lett till att avloppsledning byggts från Gäddvik till reningsverket i Tyrislöt, samt att ett projekt startats för att försörja delar av Norra Finnö med vatten från Frisksjön (för ett större uttag, utöver det som behövs för planområdet och intilliggande område, avvaktas kommande vattendom).
Har betydelse för möjligheterna att genomföra EG:s miljölagstiftning Vattendirektivet		X X	

Fördjupad analys av enstaka faktorer

Underlag för behovsbedömningen

Bedömningarna grundar sig på fyra inventeringar:

Björklind R., Storck J. & Sandström 2010. Naturinventering och vattenutredning inför detaljplan vid Gäddvik, Söderköpings kommun 2010. Calluna AB, Linköping.

Johansson, K. 2012. Inventering av vattenmiljön vid Ladviken, Olles hål och sundet mellan fastlandet och ön väster om Högholmen. Calluna AB, Linköping.

Samhällsbyggnadskontoret 2012-06-20

Storck J., Inventering av ön Rebban 2012. (Ej titel) Calluna AB, Linköping.

Magnusson M. 2010. Arkeologisk utredning etapp 1, Del av Gäddvik 1:10, Sankt Anna socken, Söderköpings kommun, Östergötlands län. Rapport 2010:58, Östergötlands länsmuseum.

Bilaga till behovsbedömning och avgränsning av MKB

Det nationella målet, god bebyggd miljö

Det nationella miljö kvalitetsmålet "God bebyggd miljö" är det som bäst täcker in tätortsmiljöernas miljöfrågor. Miljö kvalitetsmålet innebär:

- Den bebyggda miljön ger skönhetsupplevelser och trevnad samt har ett varierat utbud av bostäder, arbetsplatser, service och kultur så att alla människor ges möjlighet till ett rikt och utvecklande liv och så att omfattningen av människors dagliga transporter kan minskas.
- Det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet i form av byggnader och bebyggelsemiljöer samt platser och landskap med särskilda värden värnas och utvecklas.
- Natur- och grönområden med närhet till bebyggelsen och med god tillgänglighet värnas så att behovet av lek, rekreation, lokal odling samt ett hälsosamt lokalklimat kan tillgodoses.
- Den biologiska mångfalden bevaras och utvecklas.
- Transporter och transportanläggningar lokaliseras och utformas så att skadliga intrång i stads- eller naturmiljön begränsas och så att de inte utgör hälso- eller säkerhetsrisker eller i övrigt är störande för miljön.
- Miljöanpassade kollektivtrafiksystem av god kvalitet finns tillgängliga och förutsättningarna för säker gång- och cykeltrafik är goda.
- Människor utsätts inte för skadliga luftföroreningar, bullerstörningar, skadliga radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker.
- Mark- och vattenområden är fria från gifter, skadliga ämnen och andra föroreningar.
- Användningen av energi, vatten och andra naturresurser sker på ett effektivt, resursbesparande och miljöanpassat sätt och främst förnybara energikällor används.